

Міністерство освіти і науки
Відділ освіти Бучацької міської ради
Бучацька гімназія

На XXIII Всеукраїнський
конкурс учнівської творчості
«Об'єднаймося ж, брати мої»
Номінація «Історія України
і державотворення»

**Тема: «Смійся, лютий враже! Та не дуже,
Бо все гине, - Слава не поляже».**

Підготували:
Девдюк Олександр, 6 кл.
Кривович Христина, 7 кл.
Учитель-наставник:
Морозовська
Оксана Петрівна

Бучач 2024

Автор та керівник конкурсної роботи:

Морозовська Оксана Петрівна

Місце роботи: учителька історії та правознавства Бучацької гімназії.

Телефон: 380 98022 36 66

Список учнів, які брали участь у написанні конкурсної роботи:

Девдюк Олександр - 6 кл.

Кривович Христина - 7 кл.

Зміст

Вступ.

Основна частина.

Розділ 1. Жителі селища цукрового у лавах ЗСУ.

Розділ 2. Ті, що боронять нас, не покладаючи зусиль.

Розділ 3. Пам'яті полеглих Героїв.

Висновок.

Література.

Події 24 лютого 2022 р. змінили чимало у нашому житті. Попри усю складність становища, жаль та співчуття – ми стояли і стоїмо. Планам супротивника не вдається здійснитися.

Все могло б скластися по-іншому, коли б не наші захисники. Кожен із них, ризикуючи власним життям, став для нас порятунком.

Ще наш славний Шевченко у своїх творах завжди визначав велич невмирущої слави свого народу. Його перестороги та глибока віра у перемогу світла над темрявою справдилися. Віримо у пророцтво Кобзаря: «Смійся лютий враже! Та не дуже, бо все гине, - Слава не поляже».

Власне ці слова Тараса підштовхнули нас до дослідження та написання новітньої історії нашої держави. І першочерговим на даному етапі є розкриття боротьби українського народу, спрямованої на ліквідацію іноземного панування та національного гноблення.

Завдання, які ми поставили перед собою: зібрати біографічні відомості про українських патріотів, що стали на захист нашої держави проти російської агресії, які проживають у Бучачі (селище цукрового заводу).

Нам вдалося поспілкуватися з родичами захисників та описати зібрані розповіді.

Мета дослідження:

- розширити кругозір учнів у результаті проведеної дослідницької роботи;
- викликати інтерес вихованців гімназії та широкого кола громадськості до ЗСУ;

- розкрити боротьбу українського народу, спрямовану на ліквідацію іноземного панування та національного гноблення;
- виховувати в учнів особливе ставлення до захисників України, патріотизм та героїзм, самовідданість та відвагу, рішучість та готовність стати на захист держави.

Завдання:

- залучити здобувачів освіти до участі в написанні конкурсної роботи;
- зібрати та систематизувати матеріал про українських патріотів, які стали на захист нашої держави проти російської агресії;
- виховання в учнів національно- патріотичних цінностей.

Розділ 1. Уродженці м. Бучач (селища цукрового заводу) у лавах ЗСУ.

З-поміж сучасних захисників України є чимало мешканців нашого селища. Хоча воно невелике, однак істинних патріотів чимало. Усі наші земляки стали на захист

рідної землі з перших днів повномасштабного вторгнення, в тому числі випускники та батьки дітей Буцацької гімназії.

Зібравши інформацію про випускників та батьків учнів Буцацької гімназії, які служать у лавах ЗСУ, ми дізналися, що маємо 12 захисників:

1. Пилатюк Юрій
2. Жук Назарій
3. Кузь Петро
4. Кузь Ярослав
5. Олійник Володимир
6. Крушельницький Михайло
7. Мізь Роман
8. Кузевич Василь
9. Слоньовський Нестор
10. Савків Віталій
11. Єднак Тарас
12. Девдюк Сергій

На превеликий жаль двох з них селище втратило: Єднака Тараса та Девдюка Сергія.

Якщо ретельно розглядати життєвий шлях кожного з них, то бачимо багато спільного між усіма ними: непереборне бажання прогнати непроханого гостя зі своєї землі. Тому кожен став на захист Вітчизни з перших днів війни.

Всі наші земляки самовіддано захищають Україну від просування ворожих військ на різних напрямках. Олійник Володимир та Кузевич Василь беруть участь у воєнних діях не вперше, за їхніми плечима війна в Афганістані. Решта також мають військовий вишкіл та гідно відстоюють кожен клаптик української землі.

Розділ 2. *Ті, що боронять нас, не покладаючи зусиль.*

Почнемо з розповіді нашої колеги, яка чекає з війни двох рідних людей. Син, Савків Віталій Васильович, та онук, Слоньовський Нестор Ігнатович, учительки нашої гімназії, Савків Таїсії Ярославівни, на даний час боронять Україну

від кровожерливого ворога. Добре християнське виховання та мудрий життєвий приклад сформували міцний характер та свідому національну позицію обох.

Сімейною традицією у родині Таїсії Ярославівни стали читання та обговорення українських літературних творів. Саме від мами і бабусі, української філологині, дорогі їй серцю люди отримували сповна весь спектр мовно-літературного матеріалу.

На чільному місці у сім'ї Савків були Біблія та «Кобзар». Саме ці дві книги – реліквії і сьогодні слугують дороговказом для вже змужнілих Віталія та Нестора, - згадує Таїсія Ярославівна.

Савків Віталій Васильович.

Народився 3 лютого 1968 р. Навчався у Бучацькій ЗОШ I-II ступенів. Згодом здобував середню освіту у Бучацькій ЗОШ №2. Після закінчення школи вступив у вище військове училище у м. Києві (сьогодні інститут зв'язку). Став кадровим військовим зв'язківцем. На даний час виконує бойові завдання у своїй бригаді на сході України по спеціальності. У Віталія дуже відповідальна робота, адже він забезпечує зв'язок між підрозділами з метою успішних проведення бойових завдань. Особливістю Віталія, - говорить мама, - є те, що він справжній інтелектуал, успішно навчався, у нього різносторонні захоплення. Багато всього пробував у житті та пізнавав різні його сторони.

У перші дні війни Віталій вирушив зі своєю бригадою на Київщину. Згодом виконував завдання на різних напрямках. Повернення захисника очікують також дружина Лілія та син Іван.

Слоньовський Нестор Ігнатович .

Народився 8 липня 1999 року в учительській сім'ї у місті Бучач. Мама Ірина та батько Ігнат виховували свого єдиного сина у вірному проукраїнському руслі. Відвідував садочок, опісля навчався у Бучацькій ЗОШ I-II ступенів. Згодом здобув освіту у Бучацькому агроколеджі, після закінчення якого проходив військову

службу в Богданівці Знам'янського району на Кіровоградщині. Був помічником гранатометника. Певний час працював різноробчим.

З першого дня російської агресії записався у Чортківську територіальну оборону і пішов воювати. На даний час виконує свої бойові завдання на Східному напрямку у складі Чортківської тероборони. Молодший сержант.

Всі друзі та побратими тепло відгукуються про Нестора, описуючи його коротко: цікавий, активний, спортивний, наймолодший у своїй бригаді.

Гладій Валентина Антонівна, класний керівник Нестора добре пам'ятає про одного з найкращих учнів та розповіла наступне: «Нестор – врівноважений та впевнений у собі. Його тактовність та уважність допомагали знаходити спільну мову з однокласниками. Він завжди уникав конфліктних ситуацій. З відповідальністю ставився до доручень учителів і громадської діяльності».

Рідні захисників, переборюючи усі страхи та переживання, очікують їхнього переможного повернення додому.

Ми пишаємося ними, нашими Віталіком та Нестором. Вони ті, хто зможе відновити належне майбутнє нашої держави, їхня освіченість, відвага та добрі серця здатні вести за собою інших.

Кузевич Василь Васильович

Поспілкувалися з дружиною нашого захисника – пані Мирославою. Вона розповіла нам деякі факти з життя свого чоловіка: народився Василь 18 липня 1966 р. в с. Рублено неподалік Золотого Потoku. Після закінчення місцевої школи навчався у Бучацькому ПТУ за спеціальністю шофер-слюсар. Певний час працював у колгоспі.

Всі кола випробувань війною Василь пройшов під час військової служби в Афганістані, перебував там 2 роки і 3 місяці.

У 1987 р. одружився і оселився у Бучачі. Працював на цукровому заводі.

Разом з дружиною виростив двох дітей: сина Ігоря та дочку Марію. Діти нашого захисника вже завершили навчання, а онуки навчаються у Бучацькій гімназії.

Коли розпочалося повномасштабне вторгнення, Василь відразу звернувся у військомат. Спочатку перебував у роті охорони, згодом - на найгарячіших напрямках фронту.

За вірність військовій присязі наш воїн отримав численні грамоти (біля десяти) та медалі (їх дев'ять). Одна з останніх відзнак – Почесний нагрудний знак Головнокомандувача ЗСУ «Золотий хрест».

Онука Василя, учениця 5 класу Бучацької гімназії, Іванна розповіла нам про те, що дідусь завжди знаходив час на пізнавальні розповіді та цікаві прогулянки. «Ми з нетерпінням чекаємо повернення дідуса і закінчення війни», - говорить вона.

Крушельницький Михайло Володимирович

Змістовні відомості про свого чоловіка нам озвучила пані Оля. Народився Михайло 12 серпня 1966 р. в Комі АРСР (Росія) у м. Воркута (оскільки батьки перебували там на роботі). Після повернення на Україну, навчався у Бучацькій ЗОШ І-ІІ ст.(селище цукрового заводу). Згодом закінчив Бучацьку ЗОШ № 2 та здобував освіту у Чернівецькому технічному училищі № 4.

У 1987 р. вступив на підготовчі курси в Дніпропетровський інститут інженерів залізничного транспорту. В 1990 р. перевівся у Тернопільський інститут народного господарства. Працював по спеціальності.

Михайло - чудовий сім'янин та батько двох дітей. Показовим для нас було те, з якою гордістю за тата висловлювався син Андрій (випускник нашої гімназії). Він розповів: «Мій тато проходив військову службу у молоді роки на Далекому Сході (Бам), тому ми з сестрою більше ніж впевнені у тому, що батько обов'язково повернеться з перемогою, бо знаємо його вдачу доводити розпочате до кінця».

Пилатюк Юрій Ігорович

Про свого єдиного сина нам розповіла мати Юрія – пані Галя. Народився 9 травня 1998 р. у Бучачі, навчався у Бучацькій ЗОШ І-ІІ ст. Продовжував навчання у Бучацькому ПТУ за спеціальністю електрик.

Юрій у 20-ти річному віці проходив військову службу. Протягом цих півтори років перебував у різних військових частинах нашої держави. Із початком російсько-української війни вступив у лави ЗСУ.

Класний керівник Юрія, Емілія Ярославівна Юриста, так описує свого учня: «У школі Юра був добрим, щирим, вихованим учнем: завжди спокійний і врівноважений, ніколи не конфліктував. Користувався авторитетом в однокласників. Ніколи не відмовляв у допомозі, на нього можна було покластися, я завжди знала, що він не підведе».

Розділ 3. *Пам'яті полеглих Героїв.*

Девдюк Сергій Юрійович

Великої шани заслуговує життя та самопожертва Девдюка Сергія, батька учнів 2-го та 6-го класів Бучацької гімназії, який своїми діями завжди доводив, наскільки він відданий Україні.

Перші паростки національно-патріотичного виховання Сергій отримував у сім'ї. Батько – морський піхотинець, матір займалася спортом, обоє щиро любили Україну.

Колоритне Прикарпаття плекало в Сергієві любов до рідної землі. Він одразу вирізнявся з-поміж всіх як істинний патріот України. Патріотично налаштованими у родині Сергія були і його два брати: Девдюк Назар Юрійович пішов добровольцем на початку війни, також брат по мамі Мицлер Володимир Васильович теж став на захист України.

Народився Девдюк Сергій 30 травня 1984 р. у м. Косів. У 1999 р. закінчив Косівську загальноосвітню школу I-III ст. №2. Продовжував освіту в Отинійському ПТУ Коломийського району Івано-Франківської області.

1 листопада 2002 р. призваний на строкову військову службу, а в травні 2004р. звільнений (демобілізований).

Після одруження, з 2012 року Сергій проживав у м. Бучач. Молода сім'я мешкала спільно з батьками дружини: Світланою Володимирівною та паном Леонідом. Обоє мудрі учителі та творчі особистості.

Сергій та його дружина, пані Гелена – викладач Бучацької художньої школи імені О.В. Ментуса, виховали двох чудових синів: Олександра та Дем'яна. Бачачи добрий батьківський приклад, сини перейняли від своїх рідних усе. Богобоязливі, добре виховані та не по-дитячому розсудливі. Про сім'ї Девдюк-Веселовських завжди говорили: «Добра християнська родина, в якій панує любов та милосердя. Сім'я, яка є прикладом для наслідування».

Сергій («Гуцулик», «Соловей») - учасник Революції Гідності (листопад 2013 – лютий 2014), був щирим прихильником Всеукраїнської організації «Тризуб» ім. С. Бандери. «Він без перебільшення, був Лицарем Ідеї і Чину, слова його не розходилися з ділом, а палке серце націоналіста не дозволяло бути бездіяльним», - так згадують про нього учасники організації.

Працював у Польщі і брав активну участь у житті української громади у Варшаві. Допомігав організовувати «Вечори спогадів про Майдан», останній з яких відбувся за його участі у 2021 році. Відвідував греко-католицьку церкву Успення Пресвятої Богородиці у Варшаві та активно ангажувався в її житті. Свідомий християнин, член парафіяльного чоловічого Братства Святого Йосифа. Був членом команди Uniters, «Суперельфом», який ангажувався в акцію «Свята без тата». Він мріяв, щоб усіх дітей України виховували в патріотичному дусі, тому у 2021 році запропонував, щоб у складі подарунка «Свята без тата» була книга «Мальована історія незалежності України» Братів Капранових.

Сергій також був частиною команди Громадської ініціативи догляду за могилами воїнів УНР, завжди приводив друзів на прибирання.

Пропагував та розповсюджував книги патріотичного спрямування, підтримував зв'язки із багатьма письменниками та волонтерами. Сергій зачитувався книгами О. Коломийчука (автор був присутній на похованні Сергія), Р. Ковалю, І.

Загребельного, С. Дзюби, Г. Сварник, В. Шкляра, інших. «Корінь безсмертної України» В. Паїка слугувала для Сергія пізнанням витоків державності. Від усіх сучасних письменників, творами яких зачитувався Сергій, він отримував примірники видань з теплими авторськими записами- побажаннями.

Усіляко популяризуючи сучасну українську літературу, Сергій придбав власним коштом чимало видань. Радю ділився придбаним із друзями та незнайомими йому людьми. Останні натомість надсилали пам'ятні подарунки.

Сергій пропагував видання «Повстанської абетки», оскільки був переконаний у тому, що гідне виховання книгою допоможе дітям сформуватися як особистостям. Любив рідкісні ідентичні предмети. Перебуваючи свого часу у Польщі, Сергій придбав на базарі доволі рідкісний образок УПА.

Хлопець був активним користувачем соціальних мереж. Висловлював свої міркування з приводу діяльності українських блогерів. Цікавився матеріалом, який впливав на формування здорового світосприйняття молодого покоління. Намагався скерувати всі впливи у національному руслі.

Наш Герой по-особливому ставився до С. Бандери, цитував його твори. У одному зі своїх дописів Сергій писав: «Як по московському боці немає інших діючих сил,

тільки імперіалістичні, що найбільш ворожо ставляться до визвольних змагань України й інших народів, так само з нашого боку супроти них може бути тільки одна постава: відпір і боротьба» («Прапор» С. Бандера).

Повномасштабна російська агресія застала Сергія у Варшаві. 24 лютого 2022 року, після мітингу під російським посольством, він вирішив піти боронити Україну. За декілька годин зібрали кошти (допомогли знайомі волонтери) і відправили хлопців до військового магазину (за 20 хвилин до закриття). Там вони зібрали собі спорядження.

25 лютого 2022 року Сергій виїхав з Варшави до Києва боронити Україну як доброволець. Перебуваючи у лавах Правого сектору на початку війни, Сергій отримав форму Правого сектора та кепку «Мазепку», яку заслуговують носити далеко не всі.

У квітні повертається разом додому та ненадовго.

Син Олександр згадує: «Яка то була велика радість, коли тато повернувся. Ми дуже сумували без нього! Нам з братом було цікаво проводити час з обома батьками, дуже хотілося, щоб закінчилася війна».

На початку липня йому вручають повістку і він вступає у лави ЗСУ.

«Магура» (47 –ма окрема механізована бригада) для нього стала не просто назвою підрозділу.

13 червня на Запорізькому напрямку, в Пологівському районі противником було здійснено танковий обстріл, внаслідок чого Сергій Девдюк отримав безліч осколкових поранень в грудну клітку, руку та голову.

Два місяці перебував у реанімації Львівської лікарні. 9 серпня 2023 року його не стало.

Але Сергій залишився у своєму продовженні, своїх дітях та у пам'яті тих, хто його знав. Віримо, що те, за що боровся Сергій та через що втратив своє молоде життя, не було даремним.

Єднак Тарас Орестович

Віддав своє життя в боротьбі за волю України випускник нашої гімназії – Єднак Тарас Орестович. Народився 17.03.1995 р. у м. Бучач. Старший матрос.

Мобілізований 2022 р. Служив в/ч А 2120 81бригада. Загинув 13.06.2023 р.

Білогорівка Луганської обл.

«За час навчання Тарас проявив себе вихованим учнем, старанним, працьовитим. Наполегливий та цілеспрямований у досягненні мети, мав власну життєву позицію. До виконання доручень ставився відповідально. Користувався довірою педагогів і повагою однолітків», - розповіла класний керівник Дядів Ольга Володимирівна.

На превеликий жаль, нам не вдалося поспілкуватися з рідними Тараса, але пам'ять Героя ми вшановуємо та завжди пам'ятатимемо.

Герої не вмирають, вони назавжди залишаться в наших серцях!

А Україна обов'язково переможе!

Висновок

У процесі дослідницької роботи ми відмітили, що в Україні є дуже багато відданих патріотів.

Наші розмови зі знайомими та рідними захисників вкотре переконали нас у тому, наскільки сильними є їхні наміри прогнати непроханих чужинців з рідної землі. Вони впевнено стоять на позиціях захисту територіальної цілісності та незалежності України.

І використовуючи слова Сергія Девдюка, який віддав своє життя, продовжимо:

«Утвердження нашої військової еліти твориться за Великої години!

В час випробування вогнем і заліза!

Слава Богу Святому, що є ми учасниками цієї Великої доби!

Що ми маємо змогу боротися за Божі національні й людські права й вартості!

Ми творимо Наш Легіон – Легіон сучасників!

Ми йдемо до перемоги, бо нашим дітям і внукам на нашій землі жити!».

Віriamo, що все ж таки справдяться пророчі слова Кобзаря: «Смійся лютий враже!

Та не дуже, бо все гине, - Слава не поляже (До Основ`яненка)».

Література

З розповідей рідних та учителів

